

ЗАТВЕРДЖУЮ
Виконуючий обов'язки
директора НБРЦА

_____ **І.В. Мішарін**

„____” _____ 2020

ОСТАТОЧНИЙ ЗВІТ

СЕРЙОЗНОГО ІНЦИДЕНТУ З НАДЛЕГКИМ ПОВІТРЯНИМ СУДНОМ
Х-32-912 «Бекас», ЗАВОДСЬКИЙ НОМЕР № 03147.

ВЛАСНИК НАДЛЕГКОГО

ПОВІТРЯНОГО СУДНА: **Приватна особа**

ЕКСПЛУАТАНТ НЛПС : **Приватна особа**

ВИРОБНИК НЛПС: **Харків АТ «Лілієнталь»**

ТИП НЛПС: **Х-32-912 «Бекас»**

РІК ВИГОТОВЛЕННЯ: **2006р.**

ЗАВОДСЬКИЙ НОМЕР: **№ 03147**

Надлегке повітряне судно Х-32-912 «Бекас»

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР: UR-GRVI

**МІСЦЕ ПОДІЇ: поблизу села Даничі, Ріпкинського району,
Чернігівської області.**

ДЕРЖАВА МІСЦЯ ПОДІЇ: Україна

ДАТА ПОДІЇ: 12.09.2019

Звіт публікується з єдиною метою запобігання авіаційним подіям у майбутньому.

№ п/п	ЗМІСТ	Стор
1	Перелік скорочень	4
2	Синопис	5
3	1.Фактична інформація	5
4	1.1. Історія польоту	5
5	1.2. Тілесні ушкодження	5
6	1.3. Пошкодження повітряного судна	7
7	1.4. Інші пошкодження	8
8	1.5. Відомості про особовий склад	8
9	1.6. Дані про повітряне судно	9
10	1.7. Метеорологічна інформація	9
11	1.8. Навігаційні засоби	11
12	1.9. Засоби зв'язку	11
13	1.10. Дані аеродрому	11
14	1.11. Бортові реєстратори	11
15	1.12. Відомості про стан елементів ПС та їх розташування на місці авіаційної події	12
16	1.13. Медичні відомості та стислі результати патологоанатомічних досліджень	13
17	1.14 Пожежа	13
18	1.15. Дії аварійно-рятувальних та пожежних команд	14
19	1.16. Випробування та досліді	14
20	1.17. Інформація про організації та адміністративну діяльність, які мають відношення до АП	15
21	1.18. Нові методи, які були використані про розслідуванні	15
22	2. Аналіз	15
23	3. Причини	16
24	5. Рекомендації з підвищення безпеки польотів	16

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ, що використовувались у звіті:

АП - авіаційна подія

ІВП - Інструкція з виконання польотів (використання повітряного простору) в районі аеродрому (вертодрому), посадкових майданчиках

ЗПМ – злітно-посадковий майданчик (тимчасовий чи постійний)

КВП - керівництвом з виконання польотів

КЛЕ - керівництво з льотної експлуатації

КПС - командир повітряного судна

КЦПР ЦА - координаційний центр пошуку та рятування цивільної авіації

ДСНС – Державна служба з надзвичайних ситуацій

МТЗУ – Міністерство транспорту та зв'язку України

МЮУ - Міністерство юстиції України

НБРЦА – Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами

НПА - нормативно-правові акти

ОПР ДП – обслуговування повітряного руху державного підприємства Укр аерорух.

ПВП - правила візуальних польотів

ПММ - паливо-мастильні матеріали

ПМУ - прості метеоумови

ПП - приватне підприємство

НЛПС -надлегке повітряне судно

ПСЗСУ – Повітряні Сили Збройних Сил України

РТЗ ОПР – радіотехнічне забезпечення обслуговування повітряного руху

ЦА - цивільна авіація

ЦПІ - центр польотної інформації

ГАМЕТ - зональний прогноз погоди по району польотів

UTC - всесвітній скоординований час

ЗПЕ – з початку експлуатації

ПОР – після останнього ремонту

ТОВ- товариство з обмеженою відповідальністю

ЦПС-цивільне повітряне судно

АЗМ-автомат захисту мережи

У відповідності до частини першої статті 119 Повітряного кодексу України, пункту 6 Положення про Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 №417 та стандартів і рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації, цей звіт видається з єдиною метою запобігання авіаційним подіям у майбутньому.

Технічне розслідування, за результатами якого складено цей звіт, не передбачає встановлення будь чиєї вини або відповідальності.

Відповідно до частини 5 статті 119 Повітряного кодексу України, цей звіт та матеріали технічного розслідування не можуть бути використані адміністративними, службовими, прокурорськими, судовими органами, страховиками для встановлення вини або відповідальності.

Синопис. Стислий опис авіаційної події.

12.09.2019 р. о 08:10 Київського часу (тут і далі за текстом вказаний Київський час), вдень, при умовах візуального польоту (УВП), під час виконання польоту сталася вимушена посадка НПС Х-32-912 «Бекас» заводський номер № 03147, реєстраційний номер UR-GPVI,

Примітка. Різниця між місцевим часом та часом UTC складає 3 години. Використання у звіті часу UTC обумовлене тим, що у первинних донесеннях, виписках переговорів «Екіпаж – Диспетчер», внутрішньокабінних переговорах, інформації від Украероруху, Гідрометеорологічного центру та інших джерелах застосовується Всесвітній скоординований час.

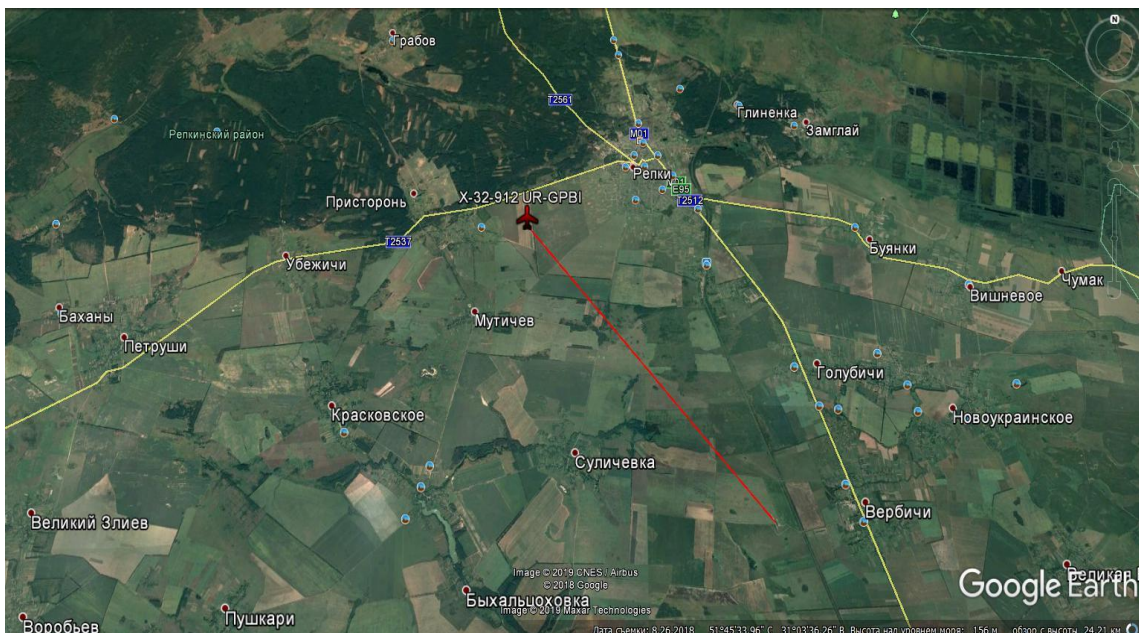
В результаті вимушеної посадки літак отримав незначні пошкодження. Пілот не отримав тілесних ушкоджень.

1. Фактична інформація

1.1 Історія польоту

12.09.2019 сталася авіаційна подія з надлегким повітряним судном (далі НЛПС) Х-32-912 «Бекас», заводський номер № 03147, реєстраційний номер UR-GPVI.

Згідно пояснень свідків авіаційної події 12.09.2019 о 08:00 НЛПС Х-32-912 UR-GPVI здійснив зліт з ЗПМ «Вербичі»

Після зльоту НЛПС X-32-912 UR-GPVI взяло курс на поле біля села Даничі, Ріпкинського району, Чернігівської області.

При польоті над полем двигун літака почав втрачати потужність. Пілот вирішив здійснити посадку на поле.

При посадці літак отримав незначні пошкодження, пілот тілесних ушкоджень не отримав.

1.2 Тілесні ушкодження

Відповідно до глави 1 Додатку 13 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію «Розслідування авіаційних політ та іцидентів», тілесні ушкодження класифікуються:

Тілесні ушкодження	Екіпаж	Пасажири	Інші особи
Зі смертельними наслідками	0	0	0
Серйозні	0	0	0
Незначні	0	0	0

1.1 Пошкодження НЛПС

ФОТО 1 Під час вимушеної посадки літак отримав не значні пошкодження.

ФОТО 2 деформована передня стійка шасі;

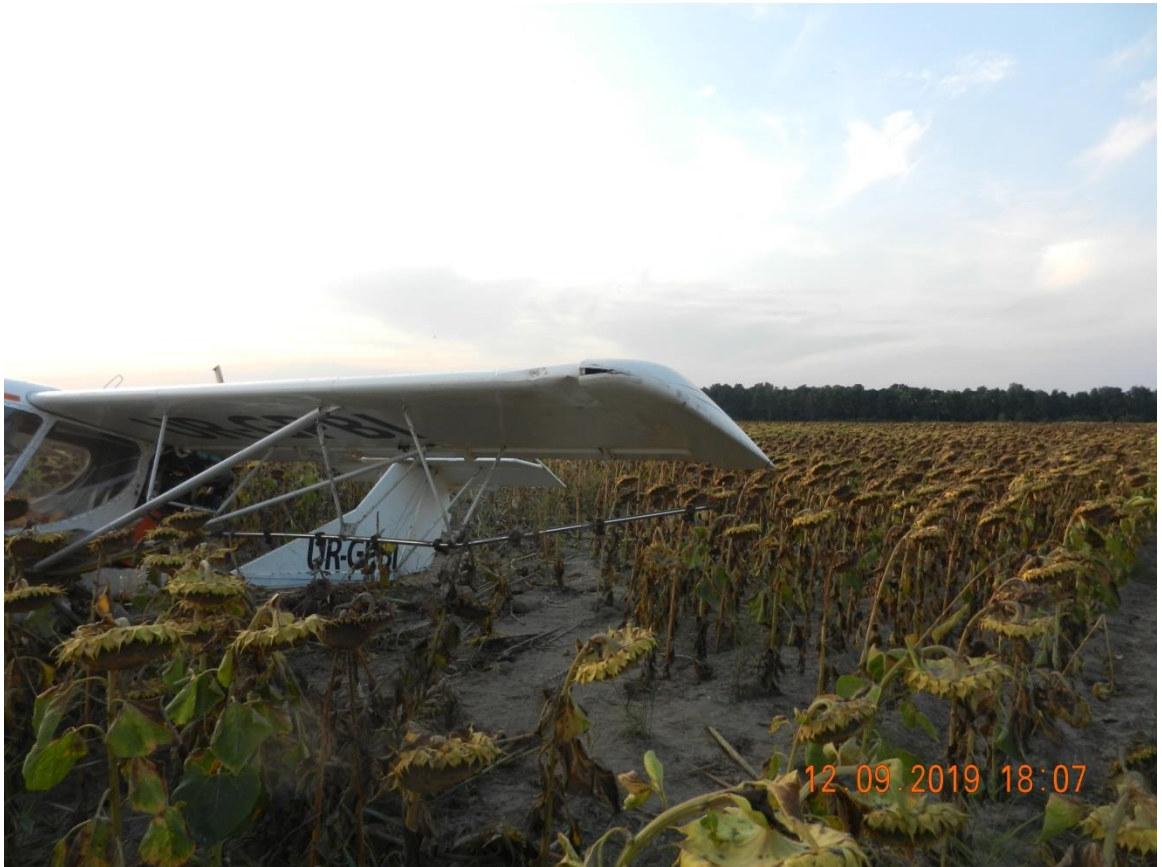

ФОТО 3 не значні подряпини на фюзеляжі без порушення силової схеми літака

1.2 Інші пошкодження

Інших пошкоджень не виявлено.

1.3 Відомості про особовий склад

Пілот НЛПС

Дата народження	18.07.1966
Громадянство	Україна
Свідоцтво приватного пілота РА № 16137	
Отримано	16.08.2018
Термін дії	16.08.2020
Виданий	Державіаслужбою України
Посада	КПС
Однодвигунний, сухопутний	
Дозвіл до польотів за ПВП	
Освіта	вища, УЛА ХАТ, 2018

1.4 Дані про НЛПС, двигун та повітряний гвинт

НЛПС Х-32-912,

заводський номер № 03147,
державний та реєстраційний знаки UR-GPBI.

Реєстраційне посвідчення повітряного судна № РП 4498
Дата видання 02.05.2018
Виданий Державіаслужбою України
Сертифікат льотної придатності № 0785
Дата видання 25.05.2018
Виданий Державіаслужбою України
Сертифікат перегляду льотної придатності № 0785/1
Дата видання 25.06.2019
Дата закінчення строку дії 03.05.2020
Виданий Державіаслужбою України
Виробник ЗАТ «Лілієнталь» Україна
Дата виготовлення НЛПС 07.05.2006
Власник ТОВ «Авіа-практика»
Експлуатант нла: ТОВ «Авіа-практика»

Напрацювання НЛПС

з початку експлуатації 10год 01хв
Посадок 16
Двигун: ROTAX-912 S, заводський номер № 4923504
Виробник: Bombardier-Rotax GMBH, Австрія;
Початок експлуатації 16.05.2007
Напрацювання з початку експлуатації 803год.10хв.
Напрацювання після останнього ремонту 2год.35хв.

Паливо: Автомобільний бензин не етилований з октановим числом не менш ніж 88 по моторному методу (95 – по дослідницькому методу).

Утримувач Сертифіката типу № ТЛ 0034 ЗАТ «Лілієнталь» Україна

Дата та вид останнього технічного обслуговування НЛПС

ТО Ф-100 в/оч.+ ВЛН(к/н № 17, CRS № 16 03.05.2019)

1.5 Метеорологічна інформація

В листі № 01-16/1209 від 20.09.2019 УкрГМЦ надані дані про фактичну погоду на метеостанціях Чернігів і Сновськ Чернігівської області за 03:00 UTC (06:00 Київського часу), та 09:00 UTC (12:00 Київського часу) 12 вересня 2019 року. Метеостанції Чернігів і Сновськ є найближчими пунктами метеорологічних спостережень до місця авіаційної події.

Фактична погода на метеостанції Чернігів за 03:00 UTC (06:00 Київського часу), 06:00 UTC (09:00 Київського часу) та 09:00 UTC (12:00 Київського часу) 12 вересня 2019 року.)

12031 33135 41996 50000 10075 20062 30137 40286 53003 71122 80001
33333 55102 55555 1/007=

За 03:00 UTC Загальна кількість хмар 6 балів перистих з висотою більше 2500 метрів. Видимість 4 км. Штиль. Температура повітря 7,5 °С, температура точки роси 6,2 °С. Вологість 91%. Тиск на станції 1013,7 гПа. (760,3 мм.рт.ст.), тиск приведений до рівня моря 1028,6 гПа. (771,4 мм.рт.ст.) Барометрична тенденція 0,3 гПа. Явища погоди – поземні тумани половою.

12061 33135 32997 30000 10152 20087 30140 40285 52003 80001 33333
20070 55555 10021 52003=

За 06:00 UTC Загальна кількість хмар 4 бали перистих з висотою більше 2500 метрів. Видимість 10 км. Штиль. Температура повітря 15,2 °С, температура точки роси 8,7 °С. Вологість 65%. Тиск на станції 1014,0 гПа. (760,5 мм.рт.ст.), тиск приведений до рівня моря 1028,5 гПа (771,4 мм.рт.ст.). Барометрична тенденція 0,3 гПа.

12091 33135 42998 51801 10264 20068 30136 40275 58004 80001 55555
1/039=

За 09:00 UTC Загальна кількість хмар 6 балів перистих з висотою більше 2500 метрів. Видимість 20 км. Напрямок приземного вітру 180°, швидкість вітру 1 м/с. Температура повітря 26,4 °С, температура точки роси 6,8 °С. Вологість 28%. Тиск на станції 1013,6 гПа. (760,2 мм.рт.ст.) тиск приведений до рівня моря 1027,5 гПа. (770,6 мм.рт.ст.). Барометрична тенденція -0,4 гПа.

Фактична погода на метеостанції Сновськ за 03:00 UTC (06:00 Київського часу), 06:00 UTC (09:00 Київського часу) та 09:00 UTC (12:00 Київського часу) 12 вересня 2019 року.

12031 33136 42997 50000 10109 20059 40281 54000 80001 55555 1/009

За 03:00 UTC Загальна кількість хмар 6 балів перистих з висотою більше 2500 метрів. Видимість 10 км. Штиль. Температура повітря 10,9 °С, температура точки роси 5,9 °С. Вологість 71%. Тиск приведений до рівня моря 1028,1 гПа. (771,4 мм.рт.ст.). Барометрична тенденція 0,0 гПа.

12061 33136 32997 70000 10164 20069 40280 53002 80001 33333 20098
55555 10018=

За 06:00 UTC Загальна кількість хмар 9 балів перистих з висотою більше 2500 метрів. Видимість 10 км. Штиль. Температура повітря 16,4⁰С, температура точки роси 6,9⁰С. Вологість 53%. Тиск приведений до рівня моря 1028,0 гПа. (771,0 мм.рт.ст.). Барометрична тенденція 0Ю2 гПа.

12091 33136 42997 81702 10260 20045 40276 51001 80004 55555 1/35=

За 09.:00 UTC Загальна кількість хмар 10 балів перистих з висотою більше 2500 метрів. Видимість 10 км. Напрямок приземного вітру 170⁰, швидкість вітру 2м/с. Температура повітря 26,0⁰С, температура точки роси 4,5⁰С. Вологість 25%. Тиск приведений до рівня моря 1027,6 гПа. (770мм.рт.ст.). Барометрична тенденція0,1 гПа.

1.6 Навігаційні засоби

Навігаційні засоби стосунку до авіаційної події не мають.

1.7 Засоби зв'язку

Згідно листа ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ УКРАЇНИ від 19.09.2019 № 1-1.9/404, що заявки на використання повітряного простору повітряним судном Х-32 «Бекас», реєстраційний номер UR-GPVI до Украероцентру не надходило, відповідно дозвіл на використання повітряного простору Украероцентром не надавався.

1.8 Дані по аеродрому

Дані не наводяться, тому що авіаційна подія відбулася поза межами аеродрому.

1.9 Бортовий регістратор

Згідно сертифікату типу НЛПС Х-32-912 «Бекас» бортовий регістратор не встановлюється.

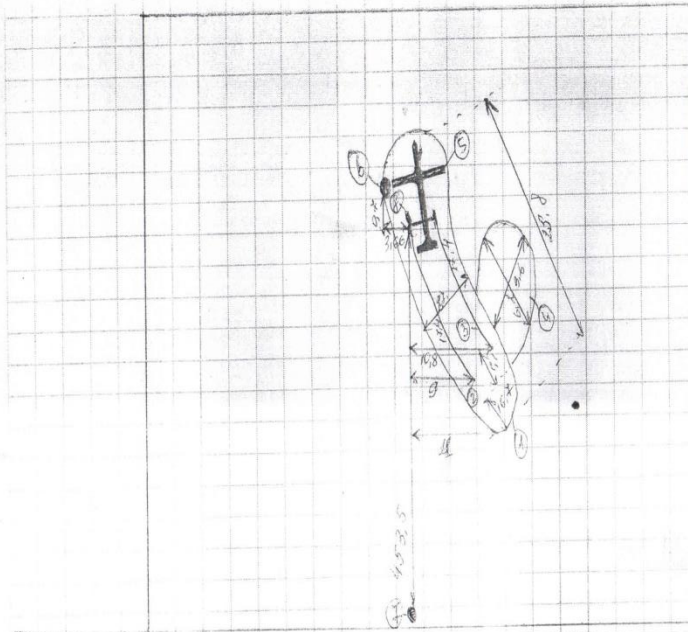
1.10 Відомості про стан елементів НЛПС та їх розташування на місці авіаційної події

Фото 4

Всі деталі та агрегати літака знаходяться на їх штатних місцях, тобто розлету деталей немає.

до протоколу огляду місця події, яка мала місце в с. Даничі, Ріпкинського району, авіадрома «Ріпкин-Любеч»

с. ДАНИЧИ

АВТОАВТОМА

АВТОАВТОМА «РІПКИН-ЛЮБЕЧ»

- 1 - місце, позначене червоною лінією
- 2 - місце, позначене синьою лінією
- 3 - місце, позначене жовтою лінією
- 4 - місце, позначене зеленою лінією
- 5 - місце, позначене фіолетовою лінією
- 6 - місце, позначене рожевою лінією
- 7 - місце, позначене коричневою лінією
- 8 - місце, позначене сірою лінією

Пов'язі: 1. [Signature] 2. [Signature] Учасники: _____

Схему склав:

Старший слідчий [Signature]
в Чернігівській області

[Signature] А. В. Савицький

1.11. Медичні відомості

У листі від 30.06.2020 за № 2830/124/49.2/2020 РІПКИНСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ ПОЛІЦІЇ ЧЕРНІГІВСЬКОГО ВІДДІЛУ ПОЛІЦІЇ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ повідомляється, що медичний огляд пілота на стан алкогольного сп'яніння не проводився, у зв'язку з тим, що пілот був відсутній на місці події поблизу с. Даничі 12.09.2019.

1.12 Пожежа

Пожежі не було.

Дії аварійно-рятувальних та пожежних команд

В оперативному донесенні 6 ДПРП смт Любеч констатовано, що під час залучення рятувального підрозділу (початок 12.09.2019 08год 25хв., завершення 12.09.2019 10год 25хв) на місце АП с. Даничі, Ріпкинського району для надання допомоги в с. Даничі пілоту літака Х-32 «Бекас». Роботи виконував підрозділ 6 ДПЗП (сmt Любеч) у складі 3 чоловік особового складу, один автомобіль АЦ-40 (130)63 «Б».

Комісія з розслідування провела обстеження місця авіаційної події та НЛПС. Після цього НЛПС UR-GRVI був завантажений на трейлер та евакуйований з місця події на майданчик Ріпкинського відділення поліції.

1.13 Випробування та дослідження

На майданчику Ріпкинського відділення поліції комісія з розслідування провела дослідження стану двигуна НЛПС UR-GRVI.

Під час обстеження лівого карбюратору було виявлено роз'єднання пружини дросельної заслінки карбюратора з кронштейном.

Фото 5

Був виконаний контрольний запуск двигуна для перевірки параметрів двигуна. Падіння потужності та вібрація двигуна підтверджена.

Після встановлення пружини на місце був виконаний контрольний запуск двигуна. Всі параметри двигуна відповідали технічним вимогам.

Виконана експертиза палива НЛПС UR-GPVI Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз Чернігівське відділення.

Згідно висновку експерта від 06.11.2019 № 4459/19-24 паливо відповідає вимогам бензину автомобільного А-92-ЄВРО5-Е10.

1.14 Інформація про організації та адміністративну діяльність, які мають відношення до події.

Власник - приватна особа.

1.15. Нові методи, які були використані при розслідуванні.

Нові методи не були використані при розслідуванні.

2. Аналіз.

2.1. Комісія з розслідування з'ясувала, що подання заявки на використання повітряного простору (план польоту (FPL)) та отримання дозволу на політ в повітряному просторі класу G за ПВП не були виконані пілотом згідно Авіаційних правил.

2.2. Пілот має: свідоцтво приватного пілота ЗА №016137, дійсне до 16.08.2020. дозвіл до польотів за ПВП на однодвигунному сухопутному літаку; Медичний сертифікат класу 2, дійсний до 16.04.2020.

2.3. Надані дані УкрГМЦ про фактичну погоду на метеостанціях Чернігів і Сновськ Чернігівської області за 03:00 UTC (06:00 Київського часу), та 09:00 UTC (12:00 Київського часу) 12 вересня 2019 року. Метеостанції Чернігів і Сновськ, які є найближчими пунктами метеорологічних спостережень до місця авіаційної події. Погодні умови відповідали вимогам до польотів за ПВП.

3. Висновки.

3.1 Загальні висновки:

3.1.1. Пілот має чинні свідоцтво льотного персоналу та медичний сертифікат відповідно до встановлених вимог.

3.1.2. Літак зареєстрований у державному реєстрі ПС України та має дійсний сертифікат льотної придатності у відповідності до існуючих вимог Державної авіаційної служби України.

3.1.3. Експлуатантом НЛПС UR-GPVI X-32-912 є приватна особа.

3.1.4. Пілот виконував приватний політ на НЛПС UR-GPVI X-32-912.

3.2. Причини.

Найбільш ймовірною причиною вимушеної посадки літака на соняшникове поле – втрата потужності двигуна завдяки роз'єднанню пружини дросельної заслінки лівого карбюратора з кронштейном.

4. Рекомендації з підвищення безпеки польотів.

- **Державній авіаційній службі України** проінформувати експлуатантів літаків з двигунами ROTAX-912 про можливе роз'єднання пружин дросельних заслінок карбюраторів з кронштейнами.

- **ТОВ «Авіа Січ» офіційному дилеру та сервісному центру компанії ROTAX** проінформувати виробника двигуна про можливе роз'єднання пружин дросельних заслінок карбюраторів з кронштейнами.

- **Пілотам** дотримуватися належного виконання Авіаційних правил та вимог документів, які регламентують льотну роботу;

- **Пілотам** більш ретельно виконувати передпольотні огляди повітряних суден, особливо силових установок.

Фактор: людський (екіпаж).

Категорія: SCF-PP і LOC-I.